

Chefen för det hela

Peter Brune är ny generalsekreterare för SAK.

”Brune ska minsann inte stå här och läsa en bok om samhällsvetenskapliga perspektiv. Brune ska vakta området mellan den tallen och den tallen. Uppfattat!” Det skrek ett befäl åt SAKs generalsekreterare, Peter Brune, sisådär 1981.

– Anledningen till att befälet på P6 i Kristianstad fick ett sådant utbrott var att jag under värnplikten studerade sociologi med fokus på invandrarfrågor och av någon anledning tyckte befälet att detta var provocerande, säger Peter.

Text: Markus Håkansson

– Var det något lumpen förde sig för min del så var det ett brinnande intresse för fredsfrågor.

Peter Brune, 47, har varit SAKs generalsekreterare sedan augusti 2010. Under den tiden har han hunnit med tre intensiva resor till Afghanistan och här hemma i Sverige har Afghanistan stått högt på den inrikespolitiska dagordningen.

– Det har handlat mycket om att positionera sig och försöka nyansera en ibland alltför förenklad debatt om Sveriges engagemang i Afghanistan. Men framför allt har det handlat om att sätta sig in i SAKs arbete och ”lära sig Afghanistan”

Peter är nu chef över cirka 5 700 medarbetare, varav 99,7 procent är afghaner. Med en solid bakgrund för frågor som fred och konflikt har han en god grund att stå på.

Fäbless för Latinamerika

Peter var 21 år när han besökte Latinamerika första gången. 1984 tog han ett sabbatsår från lärarstudierna och begav sig till Chile. Under demonstrationerna mot Pinochets diktatur blev han och övriga demonstranter bortmotade med vattenkanoner.

Folk som besökt Afghanistan brukar ibland tala om *the Afghan bug*. Det är ett mycket smittosamt kryp och att bli biten

Privat

Peter Brune.

innebär helt sonika att man blir ohämmat förtjust i landet där man blev biten och bara måste dit igen och igen... Inte sällan är det inledningen på en livslång relation. Peter måste ha blivit kraftigt infekterad av *the Latin America bug* under sitt första möte med Latinamerika. Sedan dess har han nämligen varit där varje år.

– År 2011 blir nog det första året sedan 1984 som jag inte åker dit, säger han.

Peter verkar vara av en tänkare. Lagd åt det akademiska hållet. Han har emellanåt en hög abstraktionsnivå i sitt sätt att se på sin omgivning och hittar många intressanta ingångar på vitt skilda områden. Han är ödmjuk. När han började på SAK var han inte sen med att sätta sitt eget namn på kökslistan – han skulle minsann också städa i köket och koka kaffe åt kollegerna – sympatiskt!

Efter att ha utbildat sig till kemi- och biologilärare i Stockholm jobbade Peter

” **Det är viktigt att SAK fortsätter att leverera bra bistånd till ett av världens mest utsatta folk.**

Peter Brune

ett tag som folkhögskolelärare. Men snart gick han vidare och hamnade i organisationsvärlden – Caritas, Svenska Freds- & Skiljedomsföreningen och andra innan han 1995 blev generalsekreterare för Kristna Fredsrörelsen.

– När jag började på Kristna freds var vi 2,5 tjänster på Stockholmskontoret. När jag slutade var vi ungefär ett dussin. Trots sjunkande medlemstal och bristande engagemang lyckades vi ändå ganska väl i vårt arbete och var, enligt mig, en bidragande orsak till att svenskt bistånd fick en tydligare koppling till fredsagendan.

Milisen i Kongo

2004 började Peter jobba med konfliktanalys i Somalia, Etiopien, Kongo och Sudan för Life & Peace Institute (LPI) i Uppsala. När jag undrar vilka frågor han jobbade med där tar han upp följande exempel:

– En beväpnad milis hade under en tid satt skräck i Kongos byar och hos lokalbefolkningen. De allra hemskaste av övergrepp och brott begicks. Situationen var föremål för omfattande diskussioner i FN:s säkerhetsråd – vilka insatser skulle sättas in för att stävja milisen? LPI genomförde vid detta tillfälle en omfattande studie med anledning av just dessa övergrepp. Efter att med olika metoder fått in svar från bönder, bybor och annat folk kom vi fram till att det som påstods vara en flertusenhövdad milis egentligen inte var större än en handfull personer! Brotten som begåtts var grova men förhållningssättet till en milis på

ett par tusen, som det påstods i den internationella ofta grovt förenklade, våldsamt överdrivna och även många gånger okuniga diskussionen på internationell, nivå i jämförelse med en kriminell grupp på ett dussintal personer kräver ju lite olika insatser, säger Peter.

I augusti 2008 sa Peter upp sig från LPI och flyttade med sin familj till Managua i Nicaragua.

– Min fru Carin hade fått jobb på svenska ambassaden. Min tanke var att vara hemmapappa ett tag.

Men så blev det inte riktigt, en månad efter ankomst fick Peter jobb på UNDP (FN:s utvecklingsprogram) som senior rådgivare, dock på halvtid, så det blev lite tid hemmavid också. Men inte mer än att han hann med att läsa lite distanskurser, bland annat organisationsutveckling, vid svenska universitet vid sidan. När tiden i Nicaragua började närma sig slutet såg han en platsannons som väckte hans intresse – Svenska Afghanistankommittén sökte en ny generalsekreterare. Sen

gick allt på räls. Peter sökte jobbet, fick erbjudandet och tackade ja.

Vilka tror du är de största utmaningarna med det här jobbet?

– Det är nog avvägningen mellan å ena sidan det praktiska arbetet vi bedriver i form av att till exempel att driva skolor och sjukhus (service delivery) å den andra sidan vårt viktiga arbete som handlar om kapacitetsutveckling och där SAK har en mer rådgivande roll i syfte att bygga kompetens hos inhemska aktörer (capacity building), säger Peter och fortsätter:

– Uppföljningsarbetet är en annan viktig pusselbit. När vi lämnar över exempelvis driften av en skola till Afghanistans utbildningsdepartement så kan vi inte acceptera en försämrad kvalitet i undervisningen, så har ibland varit fallet och därför krävs förbättrade kontrollmekanismer för uppföljning.

Om du kikar lite framåt, vilka avtryck vill du göra?

– Förra ordföranden Lena Hjelm-Wallén sa till tidigare generalsekreteraren Bengt Kristiansson när han avgick att ”du kom minsann inte till ett dukat bord” och syftade till Bengts förtjänstfulla arbete att ena en i vissa stycken rörig organisation. Jag tillträder den här tjänsten och känner att mycket är på plats vad gäller strategier, centrala avtal och organisationsstruktur. Som jag ser det nu är det mitt uppdrag att förvalta det som har byggts upp. Det är viktigt att SAK fortsätter att leverera bra bistånd till ett av världens mest utsatta folk – och detta särskilt i en tid då mycket står på spel och där begrepp som förtroende och trovärdighet blir allt viktigare, avslutar Peter Brune innan nästa möte tar vid – att vara generalsekreterare för Svenska Afghanistankommittén är bitvis tufft och ställer stora krav på förmågan att göra hundra saker samtidigt.

Å Svenska Afghanistankommitténs vägnar hälsar jag dig varmt välkommen Peter. •